

Pluimveehouderij "Het Anker" v.o.f. te Nieuwleusen

**Aanvullend toetsingsadvies over het milieueffectrapport
en de aanvulling daarop**

28 mei 2009 / rapportnummer 1806-103

1. OORDEEL OVER HET MER

Het Anker V.O.F. heeft een pluimveebedrijf met 48.000 opfokhennen aan de Bouwhuisweg 33 te Nieuwleusen. Door toekomstige uitbreiding van de bebouwde kom van Nieuwleusen moet het bedrijf verplaatsen. De initiatiefnemer wil daarom zijn bedrijf vestigen op een nieuwe locatie, aan de Nieuwendijk ongenummerd te Nieuwleusen. Daarnaast wil de initiatiefnemer inspringen op ontwikkelingen in de markt door zijn bedrijf te vernieuwen en te vergroten. Het nieuwe bedrijf is een pluimveebedrijf met drie stallen, met plaats voor in totaal 153.000 opfokhennen.

Voor deze activiteit is een vergunning benodigd in het kader van de Wet milieubeheer (Wm). Ten behoeve van de besluitvorming over deze vergunning wordt de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. Het bevoegd gezag is het college van B&W van de gemeente Dalfsen. De Commissie voor de milieueffectrapportage¹ (verder de Commissie) adviseert in dit advies het college over het MER.

Aanvankelijk constateerde de Commissie bij toetsing van het MER aan de vastgestelde richtlijnen en de wettelijke inhoudseisen een aantal essentiële tekortkomingen. De ontbrekende essentiële informatie had betrekking op:

1. de uitwerking van de referentiesituatie;
2. de uitwerking van de ammoniakemissie en depositie;
3. de berekening van geurhinder en luchtkwaliteit, en
4. de keuze van het MMA.

De Commissie heeft in reactie op die constatering op 11 april 2008 een aangepast MER toegezonden gekregen. In het aangepaste MER werden alle bovenstaande punten behandeld. Desondanks was de Commissie van oordeel dat op alle vier de bovenstaande punten nog steeds essentiële informatie ontbrak. Het milieubelang kon daardoor onvoldoende worden meegewogen bij de besluitvorming. Bovenstaande is op 18 juli 2008 als advies uitgebracht.

Op 24 december 2008 heeft de Commissie voor de tweede keer een aanvulling ontvangen. Ten aanzien van deze aanvulling heeft de Commissie geconstateerd dat het MER en de aanvullingen op een drietal punten nog steeds informatie mistte die zij van essentieel belang acht voor de besluitvorming:

1. de invoer van parameters voor de bepaling van de geur- en ammoniakemissie;
2. de bepaling van de stikstofdepositie;
3. de uitvoering en detaillering van de luchtwasser.

Over bovenstaande punten heeft een gesprek plaats gevonden met de initiatiefnemer en het bevoegde gezag. Op 7 april 2009 heeft de Commissie andermaal een aanvulling ontvangen. In principe is op alle gevraagde informatie ingegaan. Ten aanzien van deze aanvulling heeft de Commissie geconstateerd dat **het MER en de aanvullingen de benodigde informatie bevat om de milieueffecten te kunnen meewegen bij de besluitvorming over de Wm-vergunning.**

¹ Voor technische informatie over de m.e.r.-procedure, de rol van de Commissie, samenstelling van de werkgroep wordt verwezen naar bijlage 1.

De Commissie is van mening dat op de volgende punten het MER nog niet volledig is:

- de tekening en dimensioneringsplan van de luchtwasser;
- de conclusie dat significant negatieve gevolgen op Natura-2000 gebied niet zijn uit te sluiten.

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL

2.1 De invoer van parameters voor de bepaling van de geur- en van ammoniakemissie

MER

Voor de berekening van geur en ammoniak was in het MER uitgegaan van de ventilatienorm van 1,5 m³ lucht/dier (paragraaf 4.1 van de aanvulling op het MER). Dit is volgens de Wgv bij grondhuisvesting 1,8 m³ lucht/dier.

De Commissie achtte dit een essentiële tekortkoming omdat de luchtsnelheid in het emissiepunt daardoor te laag is ingeschat en daarmee ook de gevolgen voor geurhinder en stikstofemissie. De Commissie adviseerde in een aanvulling met de juiste getallen de berekeningen uit te voeren.

Aanvulling

In de aanvulling op het MER zijn de invoergegevens juist ingevoerd. De uitgevoerde berekeningen kloppen en ook de bepaling van de stikstofemissie is beter en duidelijker. In de tekst wordt het gebruik van NH₃ en N nog wel door elkaar gehaald. Wel wordt alle benodigde informatie gegeven om de milieueffecten van het initiatief te kunnen beoordelen.

2.2 De bepaling van de stikstofdepositie

MER

In het MER werd gebruik gemaakt van achtergronddeposities voor het jaar 2006, terwijl er meer recente gegevens (2007) beschikbaar waren.

Tevens werd in het MER uitgegaan van een bandbreedte in achtergronddepositie, waarvan onduidelijk was waar die op was gebaseerd.

De achtergrond- en kritische depositie werd uitgedrukt in mol NH₃/ha/jaar, terwijl voor de beoordeling uitgegaan diende te worden van N_{totaal}/ha/jaar. Met N_{totaal} wordt inzicht gegeven in de totale stikstofdepositie en niet alleen van ammoniak (NH₃).

De bandbreedte van 1.000-1.650 mol/ha/jaar sloot niet aan op gegevens van de website van het RIVM². De Commissie adviseerde om in een aanvulling op het MER de achtergronddepositie te verduidelijken en de meest recente gegevens te hanteren. Voorts adviseerde de Commissie om duidelijkheid te geven of is uitgegaan van N_{totaal} bij het bepalen van de achtergronddepositie.

Aanvulling

In de aanvulling op het MER zijn meer recente gegevens gehanteerd en is zoveel mogelijk uitgegaan van 1 specifieke waarde voor de achtergrond- en kritische depositie.

In de aanvulling is in de tekst aangegeven dat zowel de achtergronddepositie als de kritische depositie wordt uitgedrukt in N_{totaal} . Daarmee wordt inzicht gegeven in de totale stikstofdepositie. Wel merkt de Commissie op dat deze aanpassingen niet overal even systematisch zijn doorgevoerd.

Conclusies over het niet overschrijden van kritische depositiewaarden

De essentiële informatie voor de besluitvorming over de Wm-vergunning is aanwezig. Het MER maakt duidelijk dat sprake is van een verplaatsing van de activiteit. Op het Natura 2000-gebied zal per saldo zelfs ten gevolge van het meest milieuvriendelijke alternatief sprake zijn van een toename van de stikstofdepositie in een al overbelaste situatie. Deze informatie kan tevens gebruikt worden voor de beoordeling van het voornemen in het kader van de Nb-wet. Nader onderzoek naar gebiedsspecifieke omstandigheden kan daarbij behulpzaam zijn.

De informatie is niet op alle onderdelen eenduidig en juist:

- de kritische depositiewaarde van het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht is niet 1.071 mol N_{totaal} /ha/jaar, maar 1.540 mol N_{totaal} /ha/jaar³; volgens figuur 4 op pagina 16 van het MER zijn ook op relatief korte afstand habitats aanwezig met een kritische depositiewaarde tussen de 1.400-2.400 mol N_{totaal} /ha/jaar;
- daarnaast bevinden zich op iets grotere afstand ook nog de Natura 2000-gebieden Olde Maten & Veerslootslanden en het gebied Weerribben, beiden met een kritische depositiewaarde van 700 mol N_{totaal} /ha/jaar.

De informatie in het MER onderbouwt volgens de auteurs de conclusie dat significant negatieve gevolgen op het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht zijn uit te sluiten. De Commissie ondersteunt deze uitspraak niet. Op pagina 18 van het MER staat namelijk “dat de huidige achtergronddepositie (2.060) mol N_{totaal} /ha/jaar) ter hoogte van dit Natura 2000-gebied meestal lager is dan de laagste kritische depositiewaarde binnen het relevante deel van dit gebied (1.400-2.400 N_{totaal} mol/ha/jaar)”. Dit is een aandachtspunt in de beoordeling van het voornemen in het kader van de Nb-wet³.

- De Commissie adviseert deze informatie te gebruiken bij de beoordeling van het voornemen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998.

² Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

³ H.F. van Dobben en A. van Hinsberg, Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura-2000 gebieden, Alterra-rapport 1654, ISSN 1566-7197

2.3 Uitvoering en detaillering van de luchtwasser

MER

De capaciteit van de luchtwasser dient te zijn afgesteld op de maximale ventilatiecapaciteit. Met de tekening in het MER op bladzijde 42 was onvoldoende duidelijk hoe de luchtwasser zou worden uitgevoerd en kon niet worden achterhaald wat de uittreedsnelheid zou zijn.

De Commissie gaf aan dit punt als een essentiële tekortkoming te zien omdat niet kon worden nagegaan wat de maximale uitstoot van de milieubelastende stoffen van het bedrijf is. De Commissie adviseerde om een detailtekening van de luchtwasser aan te leveren zodat te verifiëren is wat de uitstoot van de milieubelastende stoffen is van het bedrijf.

Aanvulling

In de aanvulling op het MER is in bijlage 2 een beschrijving van de stalsystemen opgenomen. Hierbij is ook een productbeschrijving opgenomen van het bedrijf dat de biologische luchtwasser ontworpen heeft. Uit het dimensioneringsplan van de biologische luchtwasser, zoals opgenomen in bijlage 7 van het MER, blijkt dat een andere leverancier de luchtwasser levert. De maatvoering in het dimensioneringsplan klopt, alleen de wijze van plaatsen van het zogenaamde waspakket is tegenstrijdig met de informatie in bijlage 2. Het is een tegenstroomtype luchtwasser in plaats van een dwarsdoorstroomtype luchtwasser, hetgeen betekent dat de lucht anders door het systeem wordt geleid.

De Commissie ziet dit punt niet als een essentiële tekortkoming, omdat de gegevens in het dimensioneringsplan goed zijn ingevoerd. Voor het goed functioneren van de luchtwasser is wel een juiste plaatsing van het waspakket van belang. Dit is een aandachtspunt bij de vergunningverlening en handhaving.

Tot slot merkt de Commissie over de luchtwasser nog op dat het water dat vrijkomt uit de denitrificatiestap pas gebruikt mag worden in de luchtwasser als dit officieel is goedgekeurd⁴.

- De Commissie adviseert om bij de vergunningverlening er op toe te zien dat de plaatsing van de luchtwasser en het waspakket op de juiste wijze wordt uitgevoerd.

⁴ Niet duidelijk is of het direct invoeren van water uit de denitrificatiestap hetzelfde effect heeft als het gebruik van schoon water. Dit is iets wat in het kader van de vergunningverlening verder uitgewerkt kan worden.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: “Het Anker” V.O.F.

Bevoegd gezag: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Dalfsen

Besluit: op grond van de Wet milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C14.0

Activiteit: realiseren nieuwvestiging pluimveehouderij

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

aankondiging start procedure: Dalfser Marskramer van 22 augustus 2006
aanvraag richtlijnenadvies: 17 augustus 2006
ter inzage legging startnotitie: 23 augustus tot 4 oktober 2006
richtlijnenadvies uitgebracht: 21 november 2006
richtlijnen vastgesteld: 12 december 2006
kennisgeving MER in: De Marskramer van 11 december 2007
aanvraag toetsingsadvies: 10 december 2007
ter inzage legging MER: 11 december 2007 tot en met 23 januari 2008
toetsingsadvies uitgebracht: 18 juli 2008

aanvraag aanvullend toetsingsadvies: 24 december 2008
aanvulling MER: 7 april 2009
Aanvullend toetsingsadvies uitgebracht: 28 mei 2009

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde ‘essentiële tekortkoming’. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ing. H.H. Ellen
ing. M.G.F. Hille (secretaris)
ir. N.G. Ketting (voorzitter)
ing. M. Pijnenburg

Aanvullend toetsingsadvies over het MER Pluimveehouderij "Het Anker" V.O.F. te Nieuwleusen en de aanvulling daarop

Het Anker V.O.F. heeft een pluimveebedrijf met 48.000 opfokhennen aan de Bouwhuisweg 33 te Nieuwleusen. Door toekomstige uitbreiding van de bebouwde kom van Nieuwleusen moet het bedrijf verplaatsen. De initiatiefnemer wil daarom zijn bedrijf vestigen op een nieuwe locatie, aan de Nieuwendijk ongenummerd te Nieuwleusen. Daarnaast wil de initiatiefnemer inspringen op ontwikkelingen in de markt door zijn bedrijf te vernieuwen en te vergroten. Het nieuwe bedrijf is een pluimveebedrijf met drie stallen, met plaats voor in totaal 153.000 opfokhennen. Hiervoor wordt bij het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Dalfsen een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer aangevraagd.

ISBN: 978-90-421-2638-1